

מבוא למחשבה דיגיטלית

שיעור מס. 2

23.2.2014

צילום / תצלום

וילם פלוסר (1920-1991)

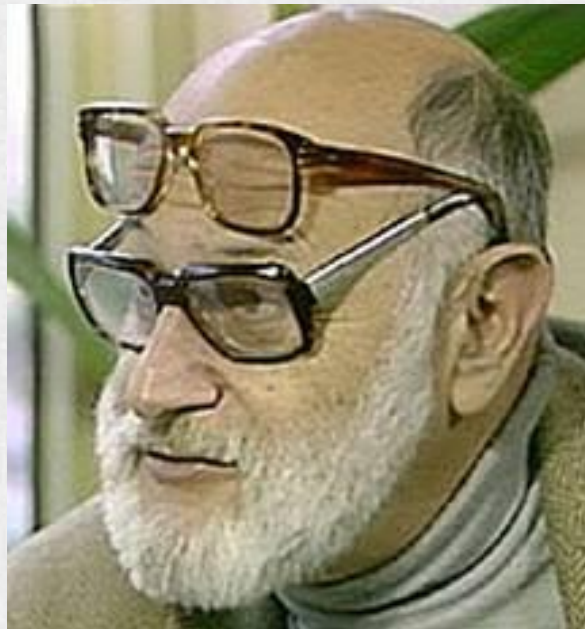

פלוסר - לקראת פילוסופיה של הצילום

קריאה של ההיסטוריה האנושית דרך התפתחות הכתיבה וייצור דימויים

דימויים מסורתיים
דימויים טכנולוגיים

אופיים המאגי של הדימויים חייב להלקח בחשבון כשבאים לנתח אותם

דמיון
מערך (apparatus)

פלוסר - לקראת פילוסופיה של הצילום

דימויים הם מתווכים בין העולם לבני האדם. בני האדם "מת-קיימים", כלומר שהעולם אינו נגיש להם מניה וביה; הדימויים, אם כן, הופכים את העולם לבר תפיסה. ואולם משעה שהם נעשים למתווכים, הדימויים מציבים את עצמם בין העולם לאדם.

במקום לשמש מפות הם מתפקדים כמסכים; במקום להציג את העולם, הם ממסכים אותו, עד שחיהם של בני אדם נעשים בסופו של דבר לפונקציה של הדימויים שהם יוצרים.

בני אדם חדלים מלנסות לפענח את הדימויים, ותחת זאת הם משליכים אותם, עדיין בצורתם המקודדת, בחזרה על העולם "שם בחוץ", אשר בינתיים הפך הוא עצמו למעין דימוי.

פלוסר - לקראת פילוסופיה של הצילום

אפשר לכנות את ההיפוך הזה בפונקציה של הדימוי "פולחן", והיום אנחנו יכולים להבחין בעיצומו של התהליך: הדימויים הטכניים המקיפים אותנו מבנים מחדש את "המציאות" שלנו באופן מאגי והופכים אותה ל"תסריט דימויים גלובלי".

בעיקרו של דבר מדובר בתהליך של "שכחה". בני אדם שוכחים את העובדה שהם יצרו את הדימויים מלכתחילה כדי להיטיב להתמצא בעולם, מכיוון שהם אינם מסוגלים עוד לפענח אותם, וכך חייהם הופכים לפונקציה של הדימויים שהם יצרו: **דמיון הופך בבת אחת להזיה.**

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

נכתב בתגובה ל**מרשל מקלוהן** (חוקר תרבות קנדי שטען כי כל תקופה מאופיינת ומעוצבת ע"י אמצעי התקשורת המרכזי בה ושהגורם המעצב את תודעת החברה האנושית הוא הטכנולוגיה התקשורתית ולא התכנים שמועברים בה ("המדיום הוא המסר"))

פלוסר מבין דימויים כנובעים ממסורת של כתיבה וקורא את ההיסטוריה והתרבות האנושית כמעוצבות על ידי שתי נקודות מפנה חשובות - "המצאת הכתב הליניארי" ו-"המצאת הדימויים הטכניים". ההיסטוריה, לפיו, היא הליניאריות של הכתב, הדימוי הטכני (שהחל עם המצאת המצלמה) אינו ליניארי ולכן מבשר על עידן הפוסט-היסטוריה.

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

פלוסר קורא את העידן החדש דרך צבע, משטחים ומסרים שתובעים מאיתנו הסבר שאינו רק אסתטי, אלא כזה שחושף בפנינו את האופן בו המערכים עובדים ומשפיעים עלינו ועל תודעתנו:

Our world has become colorful.

The majority of surfaces that surround us are colorful.

Such a modification of the world, if compared to the grayness of the past, cannot be explained merely aesthetically.

The surfaces that surround us shine with color because above all they **irradiate messages.**

The majority of the messages that inform us about the world and our situation within it is currently **irradiated by the surfaces** that surround us.

It is the surfaces and no longer the textual lines that primarily codify our world.

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

A powerful counter-revolution of images against text is underway

Linear writing (for example the Latin alphabet or the Arabic ciphers) emerged as a revolution against images

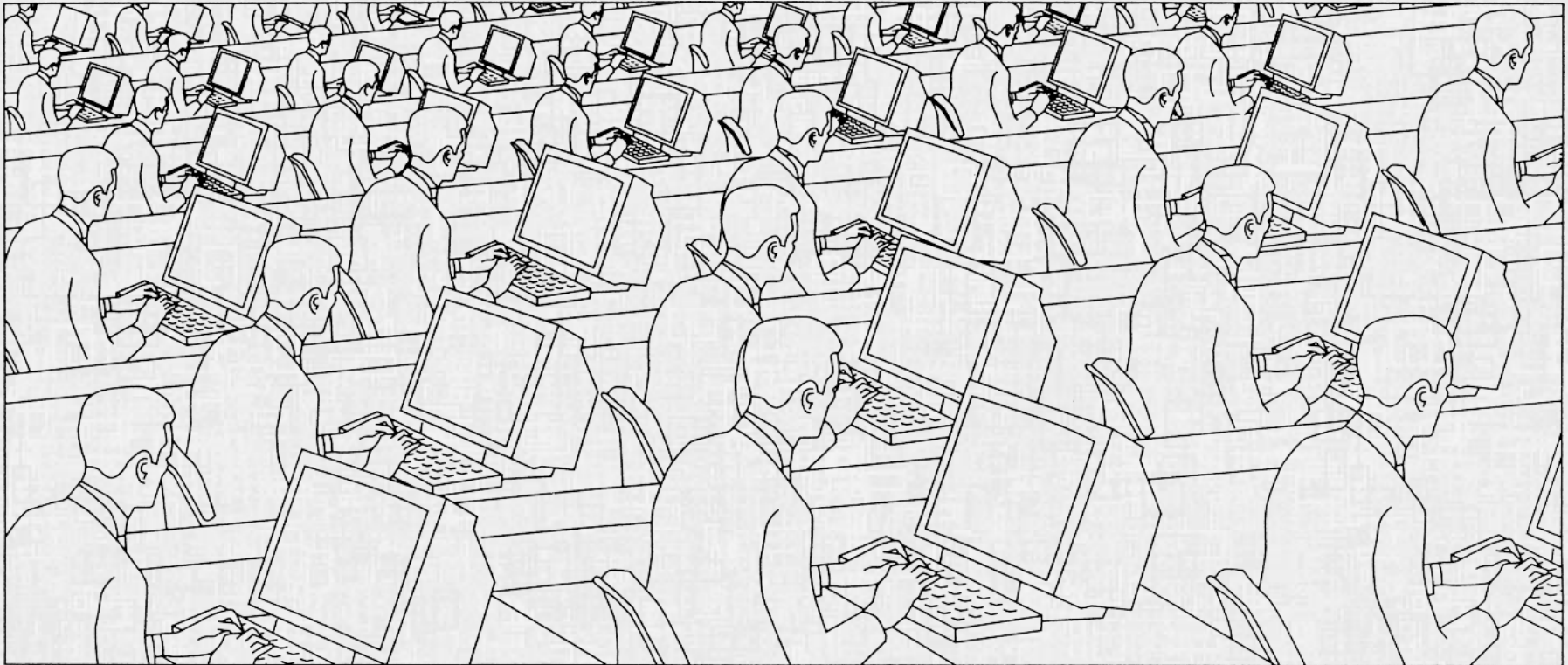

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

They [images] represent the world to man but simultaneously interpose themselves between man and the world ("vorstellen"). As far as **they represent the world, they are like maps; instruments for orientation in the world.** As far as they **interpose themselves between man and the world, they are like screens, like coverings of the world.**

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

They sought to break and pierce the images that had become opaque, in order to turn them once again transparent for the world. **So that the images could once again serve as maps, instead of being “worshipped”.**

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

It is not that history has stopped “developing.”
On the contrary: **it turns faster than before,
because it is being sucked into the apparatus.**
Events precipitate themselves toward the
apparatus with accelerated speed, because
they are being sucked and partially provoked
by the apparatus. All of history, politics, art,
science and technique are thus motivated by
the apparatus, in order to be transcoded into
their opposite: into a televised program.
The apparatus has become the aim of history.

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

However, such magic is not a return to pre-historicity. It is not based on faith, but on programs. "Program" is "prescription:" writing is prior to it. **It is post-historical magic, and history serves it as pretext. Whoever is programmed by technical images lives and knows reality as a programmed context**

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

Certainly: it is possible to transcend such a form of existence through the deciphering of technical images. But this demands a step back from technical images toward programing, not a step forward toward conceptualization that is characteristic of texts. It demands a fourth step. **Historical critique, that which searches for the motives behind the technical images, will not emancipate man from them.**

פלוסר - "הדימויים שלנו" / פוסט-היסטורי

So that the current counter-revolution of technical images can be overcome only due to a new faculty, to be developed, and that may be called **“technical imagination:” the capacity to decipher technical images**. This capacity is associated to formal thought; such as it is being established through informatics, cybernetics, and game theory.

If we do not manage to take this step toward “nothingness” (“absent structure”), we will never emancipate ourselves from thoughts and actions that are programmed by technical images.

הסלפי כתופעה תרבותית

visualizing Instagram

"היקום הצילומי" כמורכב מחתיכות פסיפס

Montage visualization of 57,983 photos from NYC taken between the 18th and the 25th of February 2012.

Visualizing Instagram

Radial image plot [visualization](#) of 33,292 photos shared on Instagram in Tel Aviv during 20–26 April 2012

Selfiexploratory

[SelfieCity](#)- Lev Manovich and team/ CUNY –
656,000 photos from the central parts of five cities around the world: New York City, Bangkok, Moscow, Sao Paulo and Berlin.
Using facial recognition software to map gender, behavior, pose, head tilt, mood ... and city

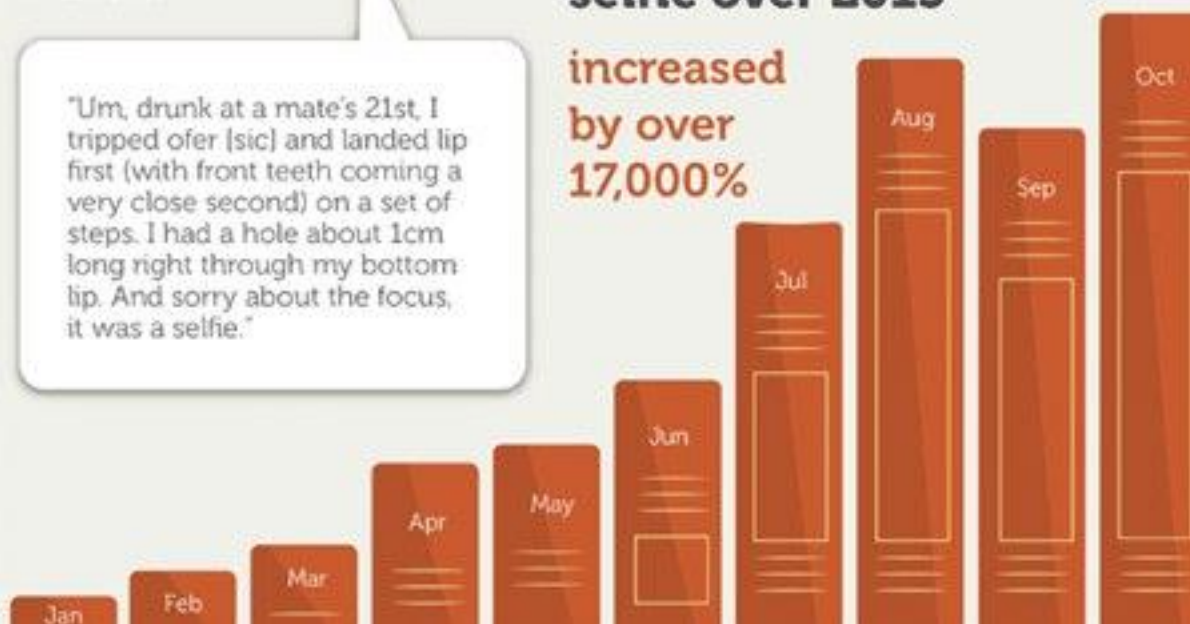
Selfie - מילת השנה של מילון אוקספורד לשנת 2013

13 Sept 2002, forum posting, ABC Online (Australia)

"Um, drunk at a mate's 21st, I tripped ofer [sic] and landed lip first (with front teeth coming a very close second) on a set of steps. I had a hole about 1cm long right through my bottom lip. And sorry about the focus, it was a selfie."

Usage of the word selfie over 2013

increased by over 17,000%

סלפִּיז

Thinkfluencer - Selfie

ג'יימס פרנקו ב-NYT על המשמעויות של הסלפי